

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Tomáše Blažka a Mgr. Heleny Konečné, ve věci

žalobkyně: **M. K.**
zastoupena Mgr. Pavlem Kosařem, advokátem
se sídlem Francouzská 299/98, 101 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
se sídlem U Jezu 642, 460 01 Liberec

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2024, čj. KULK 59068/2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyně je povinna zaplatit České republice náklady řízení ve výši 10.858,02 Kč, a to do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Krajského soudu v Hradci Králové, číslo účtu 19-6828511/0710, VS: 3033005624.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Žalobkyně konala dne 29. 5. 2024 ústní část maturitní zkoušky z předmětu klinické obory na Gymnáziu, Střední odborné škole a Střední zdravotnické škole Jilemnice a byla

hodnocena stupněm 5 - nedostatečně. Proti průběhu a výsledku maturitní zkoušky podala ke Krajskému úřadu Libereckého kraje, tj. žalovanému, žádost ve smyslu ustanovení § 82 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky. Žalovaný po provedeném přezkumu rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím tak, že výsledek zkoušky žalobkyně, tj. výsledek profilové části maturitní zkoušky konané formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí z předmětu klinické obory, potvrdil.

II. Shrnutí žalobních bodů

2. Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhla jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení a přiznání nákladů řízení.
3. Žalobkyně popsala, že dne 29. 5. 2024 podstoupila již svůj třetí pokus o složení zbývajících částí maturitní zkoušky z předmětu klinické obory. Vylosovala si otázku č. 4 - Krevní oběh, tj. stejnou otázku jako při svém předchozím pokusu, který absolvovala v září 2023. O otázce proto začala hovořit tím způsobem, jakým byla vedena a dotazována při svém předchozím pokusu, proto začala při svém posledním pokusu hovořit o malém a velkém krevním oběhu. Zkušební komise žalobkyni však okamžitě zastavila se slovy „to stačí, co tam máš dál.“ Uvedené konstatování bylo na první pohled zcela nepřátelské a nedůstojné, ale i zcela neopodstatněné. Žalobkyně v této souvislosti znovu upozornila na to, že při svém předchozím pokusu byla právě na malý a velký krevní oběh výslovně dotazována. Předmět zkoušené otázky by měl vždy zůstat jednotný, k zachování stejného předmětu otázky ze strany zkušební komise však nedošlo, což v žalobkyni navozuje pochybnosti o odbornosti a konzistentnosti zkušební komise.
4. Žalobkyně uvedla, že na tento odlišný přístup k předmětu zkoušené otázky č. 4 upozorňovala již ve své žádosti o přezkum a ve svém vyjádření k materiálům pro rozhodnutí. Žalovaný se však s relevantní námitkou nevypořádal dostatečně, neboť v rozhodnutí pouze přijal vyjádření členů zkušební komise, aniž by se danou námitkou racionálně a kriticky zabýval, nevyžádal relevantní listiny z předchozího pokusu žalobkyně, tj. ze září 2023, které mohly dosvědčit tvrzení žalobkyně. Nevyžádáním těchto dokumentů porušil žalovaný povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a postupoval tak i v rozporu se zásadou materiální pravdy, jakožto jednou ze základních zásad správního řízení. Žalobkyně trvá na tom, že problematika malého a velkého krevního oběhu je předmětem otázky č. 4 - Krevní oběh, neboť i samotný obrázek srdce se nacházel u tohoto tématu v učebnici Somatologie, se kterou bylo při výuce pracováno.
5. Žalobkyně dále poukázala na nevhodné chování členů zkušební maturitní komise vůči ní. Již před prvním pokusem o složení ústní části maturitní zkoušky předsedkyně maturitní komise Mgr. J. U., MBA., jí sdělila: „Tak tobě maturitu nedám“. Mgr. B. H. po obhajobě praktické zkoušky před všemi děvčaty konstatovala: „Marušku jsme si pěkně ugrilovaly.“ A v neposlední řadě byla žalobkyně po vylosování zkoušené otázky č. 4 předsedkyní zkušební komise častována slovy: „Tak ta nám to dnes nandá“. Uvedené jednání členů zkušební komise pokládá žalobkyně za zcela nevhodné a nepřijatelné. S ohledem na tato tvrzení pochybuje o nestrannosti a nezájatosti členů zkušební komise, což mělo bezpochyby vliv na spravedlivé hodnocení žalobkyně ze zkoušeného předmětu.

6. Žalobkyně dále uvedla, že byla po celou dobu studia vzornou žačkou, se kterou nikdy nebyly žádné problémy, v průběhu celého studia měla dobré známky, a tedy neexistuje žádný racionální a spravedlivý důvod, proč by měla mít zásadní vědomostní nedostatky.
7. Dle žalobkyně žalovaný vůbec nezohlednil její písemnou přípravu na maturitní zkoušku, která dokládá její náležité vědomosti. K tvrzení, že písemná příprava při ústní zkoušce slouží pouze zkoušenému studentovi jako podklad k ústnímu projevu, uvedla, že byt jde o podklad, je běžnou praxí, že zkoušející se v průběhu zkoušky dívají na tyto napsané poznámky, aby si ověřili, že student skutečně má požadované znalosti.
8. Žalobkyně závěrem shrnula, že žalovaný správní orgán nesprávně zjistil skutkový stav, neboť nekriticky hodnotil listinné důkazy, nezabýval se jejími námitkami a omezil se na zkoumání výlučně formálních znaků maturitní zkoušky. Tento postup však nijak nereflektuje libovůli členů zkušební maturitní komise a protiprávní zásah do práv žalobkyně.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.
10. V reakci na žalobní námitky uvedl, že z písemných vyjádření členů zkušební maturitní komise a z ústního jednání se zkoušející a přisedící v průběhu šetření ve škole zjistil, že hodnocení ústní zkoušky proběhlo zcela v souladu s ustanovením § 74 odst. 10 školského zákona a § 24 odst. 1 a 4 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 177/2009 Sb.“), tak jak je podrobně uvedeno v odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí. Zkoušející a přisedící komplexně posoudily znalosti a orientaci žalobkyně v daném tématu, přihlédly i k její písemné přípravě. Zkoušející a přisedící se na výsledném hodnocení shodly, navrhly zkušební maturitní komisi hodnocení stupněm 5 - nedostatečný, a to podle schváleného způsobu hodnocení a schválených kritérií hodnocení. O výsledku hodnocení bylo hlasováno. Zkušební maturitní komise navržené hodnocení jednomyslně schválila, hodnocení ústní zkoušky žalobkyně bylo zaznamenáno do protokolu o výsledcích profilové části maturitní zkoušky žáka a podepsáno předsedkyní zkušební maturitní komise.
11. Žalovaný má zato, že přezkoumal, posoudil a řádně vypořádal všechny námitky, které žalobkyně uvedla ve své žádosti. Dle shodných vyjádření osob, které byly přítomny u maturitní zkoušky, měla žalobkyně prostor využít své přípravy a samostatně hovořit. Zkušební maturitní komise zasahovala tehdy, když se v jejím projevu objevovaly chyby, nebo nevěděla a mlčela. Byly jí dávány otázky z praxe, ale příliš se neorientovala, a to zejména v části týkající se onemocnění. Téma bylo zcela dodrženo a jeho osnova byla patrna z pracovního listu, který měla žalobkyně při přípravě i zkoušení k dispozici.
12. Žalovaný konstatoval, že rovněž přezkoumal a podrobně se vypořádal s jednotlivými nesouhlasnými stanovisky, která žalobkyně zaslala. Podrobně se zabýval chováním a jednáním členů zkušební maturitní komise a zjistil, že v průběhu ústní zkoušky byl přístup všech členů zkušební maturitní komise profesionální, objektivní a bez známek zaujatosti vůči žalobkyni.
13. Žalovaný po prostudování spisového materiálu, prověření situace na místě konání maturitní zkoušky a zvážení všech aspektů přezkoumávané věci dospěl k závěru, že ústní

zkouška a její hodnocení proběhly zcela v souladu s veškerými pravidly stanovenými školským zákonem, prováděcími předpisy i interními předpisy školy. Tento závěr byl také potvrzen závěry z kontroly České školní inspekce, které jsou uvedeny v jejím kontrolním protokolu.

14. Závěrem žalovaný uvedl, že námitky žalobkyně nebyly odmítnuty, ale řádně prověřeny a přezkoumány způsoby, které byly možné, tedy ústním pohovorem se členy zkušební maturitní komise a formou jejich písemného vyjádření. Jednotlivá ústní vyjádření ani písemná vyjádření si vzájemně neodporují a vyplývá z nich, že ústní zkouška proběhla správně. K potvrzení pravdivosti písemných vyjádření členů zkušební maturitní komise navrhl provedení výslechu jejích členů jako svědků.

IV. Jednání soudu

15. Při jednání soudu konaném dne 25. 3. 2025 setrvaly obě strany sporu na svých skutkových tvrzeních, argumentech a procesních návrzích. Při jednání soud přistoupil k ověření některých skutkových otázek a doplnil dokazování o výsledcích všech členek maturitní komise u maturitní zkoušky konané dne 29. 5. 2024, tj. předsedkyně komise Mgr. J. U., zkoušející Mgr. B. H., třídní učitelky Mgr. I. F. a přísedící Mgr. V. H..

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po prostudování předloženého správního spisu a projednání věci při nařízeném jednání, při kterém doplnil dokazování, dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
17. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobkyně konala dne 29. 5. 2024 na Gymnáziu, Střední odborné škole a Střední zdravotnické škole Jilemnice ústní část maturitní zkoušky z předmětu klinické obory a byla hodnocena stupněm 5 - nedostatečně. Proti průběhu a výsledku maturitní zkoušky podala žádost ve smyslu ustanovení § 82 školského zákona o přezkoumání průběhu a výsledku zkoušky profilové části maturitní zkoušky konané formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí zkušebního předmětu klinické obory. Ve své žádosti uvedla, že postup zkoušející vykazoval pochybení z několika důvodů: Od počátku zkoušení jí nebyl dán prostor k samostatnému projevu, když se zkoušející subjektivně zaměřila pouze na určité informace, které chtěla sama slyšet, a tento přístup znemožnil zhodnocení souvislého a samostatného projevu. Nebylo dodrženo téma otázky „Krevní oběh“, neboť při jejím předchozím pokusu byla její neznalost krevního oběhu důvodem k předčasnému neúspěšnému ukončení maturitní zkoušky a podruhé ho zkoušející považovala za nedůležitý. Proto se žalobkyně domnívá, že se jí zkoušející snažila vědomě poškodit a byla podjatá. Uvedla, že závěrečné hodnocení považuje za nespravedlivé, jelikož jí nebyl umožněn souvislý projev, což výrazně ovlivnilo konečný výsledek maturitní zkoušky. Dodala, že celou dobu zkoušení reagovala na dotazy zkoušející, někdy zcela správně a někdy s dopomocí, což rovněž neodpovídá nedostatečnému hodnocení.
18. Ve vyjádření ze dne 18. 7. 2024 k podkladům pro rozhodnutí žalobkyně uvedla, že během konání maturitní zkoušky se setkala s nezdvorným jednáním a nevhodnými poznámkami ze strany komise, které zásadně ovlivnily výsledek její zkoušky. Domnívá se, že byla prokázána neprofesionalita a neobjektivita hodnocení jejího výkonu. Zopakovala a podrobně ve svém vyjádření rozvedla svoje námitky k odklonu od tématu a popsala důvody předpojatosti a předsedkyně komise a zkoušející Mgr. H., jejichž jednání bylo dle jejího názoru v rozporu s principy spravedlivého hodnocení, porušením pravidel nestrannosti a neprofesionality (výroky snižující sebedůvěru žalobkyně a zvyšující napětí, forma pomoci zkoušející, jejíž náskres nebyl návodný, ale matoucí). Dodala, že zkoušející byla celé čtyři roky její učitelkou odborného předmětu Základy klinických oborů, ze kterého měla dobré známky a po celou dobu neshledala závažné a značné mezery v jejích znalostech.
19. Správní spis obsahuje další listiny významné pro posouzení věci, a to mimo jiné seznam maturitních témat, charakteristiku a způsob hodnocení zkoušek profilové části maturitní

- zkoušky navržené ředitelem školy v návaznosti na vyhlášku č. 177/2009 Sb. a schválené zkušební maturitní komisí, jmenování předsedy zkušební maturitní komise a jmenování komise pro maturitní zkoušky v kalendářním roce 2024, pracovní list k otázce č. 4 a písemnou přípravu žalobkyně k ústní zkoušce, protokol o výsledcích profilové maturitní zkoušky žalobkyně (datum zkoušky 29. 5. 2024), protokol o průběhu profilové části maturitní zkoušky, listiny pořízené během inspekční kontroly provedené v červnu 2024 Libereckým inspektorátem České školní inspekce včetně závěrečného protokolu o kontrole a písemná vyjádření všech členek maturitní komise.
20. Žalovaný pak žalobou napadeným rozhodnutím rozhodl tak, že výsledek zkoušky žalobkyně, tj. výsledek profilové části maturitní zkoušky konané formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí ze zkušebního předmětu klinické obory, potvrdil.
21. Krajský soud posoudil žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou, kterou je správní soudnictví ovládáno, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1 a 2 a § 75 odst. 1 s. ř. s.).
22. Rozhodná právní úprava systému tzv. státních maturit je obsažena ve školském zákoně a dále pak ve vyhlášce č. 177/2009 Sb. Podle § 81 školského zákona koná žák maturitní zkoušku ve škole, jíž je žákem, na základě přihlášky podané řediteli školy.
23. Maturitní zkouška se dle § 77 školského zákona skládá ze společné (státní) a profilové (školní) části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.
24. Účel závěrečné zkoušky a maturitní zkoušky vymezuje § 73 školského zákona tak, že je jím zejména ověření úrovně klíčových vědomostí a dovedností žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání nebo odborných činností.
25. Dle § 80a školského zákona se zkoušky profilové části maturitní zkoušky konají před zkušební maturitní komisí.
26. Příslušná ustanovení školského zákona týkající se státních maturit upravují i řízení o přezkoumání průběhu a výsledků závěrečné a maturitní zkoušky, a to kromě zkoušky společné části v § 82 odst. 1, dle kterého může každý, kdo tuto zkoušku konal, písemně požádat krajský úřad o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky. Krajský úřad rozhodne o žádosti tak, že výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, pokud zjistí, že při této zkoušce byly porušeny právní předpisy nebo se vyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky; v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí.
27. Úvodem krajský soud poznamenává, že otázkou rozsahu soudního přezkumu správních rozhodnutí vydaných podle školského zákona se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 19. 8. 2014, čj. 6 As 68/2012-47, publ. pod č. 3104/2014 Sb. NSS, ve kterém mimo jiné uvedl, že „[r]ozšířený senát uznává, že jde o specifickou oblast vzdělávání a hodnocení znalostí a dovedností, kde je nutné ponechat určitou míru autonomie participujících subjektů (členové zkušebních komisí, zpracovatelé testů, hodnotitelé) při volbě zkušebních otázek a úloh a při jejich hodnocení. Míra této volnosti přitom souvisí s formou a povahou jednotlivých zkoušek. Soud musí respektovat rozsáhlejší míru volnosti hodnocení tam, kde hodnocení závisí do značné míry na neexaktních či kvalitativních hlediscích (např. hodnocení slohových prací), naopak právě u didaktických testů bude míra volnosti při hodnocení

výsledků menší. ... Ačkoli tedy jsou správní soudy oprávněny přezkoumat rozhodnutí o žádosti o přezkoumání výsledku maturitní zkoušky i z hlediska namítaných věcných nesprávností, přesto jsou v této specifické oblasti obzvláště povinny respektovat obecnou zásadu zdrženlivosti a sebeomezení, obdobně jako je opakovaně judikováno např. v otázkách územního plánování (...).

28. Žalobkyně předně namítala, že si při maturitní zkoušce konané dne 29. 5. 2024 vylosovala otázku č. 4 - Krevní oběh, tj. stejnou otázku jako při svém předchozím pokusu v září 2023, proto o otázce začala hovořit způsobem, jakým byla vedena při svém předchozím pokusu, kdy byla vyzvána, aby pohovořila o malém a velkém krevním oběhu. Zkušební komise ji však nyní zastavila se slovy „to stačí, co tam máš dál“, což označila za na první pohled nepřátelské, nedůstojné i zcela neopodstatněné. Předmět zkoušené otázky by měl dle jejího názoru vždy zůstat jednotný, k tomu však ze strany zkušební komise nedošlo, což v žalobkyni navodilo pochybnost o odbornosti a konzistentnosti zkušební komise.
29. Mezi účastníky je nesporné, že si žalobkyně při maturitní zkoušce vylosovala otázku č. 4 s názvem „Krevní oběh - stavba cév, přehled tepen a žil, vyšetřovací metody, vybraná onemocnění (flebotromboza, tromboflebitis, varixy, ICHDK), léčba“.
30. Úvodem nutno konstatovat, že krevní oběh u člověka zprostředkovávají cévy a srdce. Z vyjádření a svědecké výpovědi předsedkyně maturitní komise vyplynulo, že žalobkyně začala při maturitní zkoušce hovořit o průchodu krve srdcem, což bylo předmětem otázky č. 2, tedy předmětem jiného tématu, a že z tohoto důvodu proto byla usměrňována k tomu, aby hovořila o stavbě cév, přehledu tepen a žil. Předsedkyně komise připustila, že samotný název otázky „Krevní oběh“ není zřejmě zvolen nejvhodněji, autory otázek byl zřejmě zvolen proto, že vzhledem k proudící krvi s ním úzce souvisí, avšak samotný název otázky je doplněn termíny jasně směřujícími k anatomickým souvislostem v cévách a i v pracovním listu je navíc doplněn i „návodnými“ termíny onemocnění rovněž směřujícími k souvislostem s cévami. Zdůraznila, že se rozhodně nikde neobjevuje fakt, že by v rámci této otázky měl být popisován krevní oběh srdcem, proto označila za žádoucí a správné, že byla žalobkyně „vracena“ hned v úvodu zkoušení k obsahově příslušným anatomickým souvislostem, tj. aby hovořila o stavbě cév. Předsedkyně komise uvedla, že ze strany žalobkyně zřejmě došlo k částečnému nepochopení tématu.
31. Zkoušející se k této otázce (tématu otázky č. 4) vyjádřila a jako svědkyně vypověděla obdobně jako předsedkyně komise a dodala, že žalobkyně na úvod dostala prostor hovořit k vylosované otázce, avšak po chvíli byla požádána, aby se držela zadání a tématu otázky, tj. stavby cév. Na to žalobkyně stručně (správně) vyjmenovala jednotlivé vrstvy cévy, avšak na doplňující otázky (jakou tkáň jsou cévy tvořeny, jaká vrstva a jak reguluje průtok krve cévou, čím se odlišuje stavba žíly od tepny) nedokázala ani s návodnými otázkami odpovědět. Zkoušející popsala i další faktické nedostatky v odpovědích žalobkyně s tím, že ani po návodném nákresu nedokázala odpovídat v souvislostech, přesně a úplně. Podrobně popsala i faktické nedostatky a nepochopení látky žalobkyně také v další části zkoušky, tj. u vybraných onemocnění. Shrнула, že žalobkyně projevila základní neznalost v terminologii i zadaném tématu.
32. Z uvedeného je tedy zřejmé, že téma vylosované otázky č. 4 bylo při maturitní zkoušce konané dne 29. 5. 2024 dodrženo. Lze ostatně dodat, že osnova vyjadřující, co je obsahem této otázky č. 4 (tj. stavba cév, přehled tepen a žil, vyšetřovací metody, vybraná onemocnění, léčba), je uvedena jak v seznamu maturitních témat, tak i v pracovním listu,

který měla žalobkyně při přípravě k dispozici. Je rovněž zřejmé, že průtok krve srdcem, o kterém žalobkyně začala při zkoušce hovořit, je obsahem otázky č. 2 s názvem „Srdce I. - funkce, stavba srdeční stěny, srdeční dutiny, chlopně, průtok krve srdcem, vyšetřovací metody, vybraná onemocnění, léčba“, a tedy tématem otázky č. 2 a nikoliv otázky č. 4. Proto byla žalobkyně zcela důvodně a oprávněně směřována k otázce, kterou si vylosovala.

33. Lze jistě obecně souhlasit se žalobkyní, že předmět, resp. spíše obsah totožné maturitní otázky, by měl zůstat stejný, avšak nutno zdůraznit, že předmětem tohoto přezkumného řízení je průběh a výsledek maturitní zkoušky, kterou konala dne 29. 5. 2024. A bylo zjištěno a krajským soudem ověřeno, že při této zkoušce bylo téma otázky č. 4 dodrženo. Pokud žalobkyně tvrdí, že při svém minulém pokusu o vykonání zkoušky v září 2023 byla u stejné otázky dotazována na něco jiného (na malý a velký krevní oběh - oběh srdcem), měla tyto výhrady vznést proti průběhu a výsledku maturitní zkoušky konané v září 2023, nikoliv až nyní.
34. K její námitce, že se žalovaný s touto její námitkou nevypořádal dostatečně, když nevyžádal relevantní listiny z předchozího pokusu žalobkyně, tj. ze září 2023, nutno s ohledem na shora uvedené dodat, že listiny z její předchozí zkoušky by na shora uvedeném závěru o tom, co je předmětem otázky č. 4 (který byl při zkoušce konané dne 29. 5. 2024 dodržen a od kterého se žalobkyně odchylovala), nemohly nic změnit. To, že žalovaný při přezkumu této námitky vycházel zejména z vyjádření členek zkušební komise, pak není nic neobvyklého a nesprávného. I krajský soud k této odborné problematice vyslechl členky zkušební komise, přičemž jejich vyjádření a výpovědi dostatečně a zcela logicky objasnily, co je obsahem otázky č. 4 a v čem se žalobkyně od tématu odchylovala. K žalobkyní opakovanému poukazu na to, že u tématu Krevní oběh se v učebnici Somatologie nachází obrázek srdce, je nutno zopakovat celý název jí vylosované otázky č. 4: Krevní oběh - stavba cév, přehled tepen a žil, vyšetřovací metody, vybraná onemocnění, léčba; dále pak na pracovním listu jsou ještě navíc u „vybraných onemocnění“ vyjmenovány: flebotromboza, tromboflebitis, varixy, ICHDK. Není tedy pochyb o tom, že průtok krve srdcem, o kterém žalobkyně při zkoušce hovořila, není obsahem otázky č. 4, ale obsahem otázky č. 2 s názvem Srdce I. - funkce, stavba srdeční stěny, srdeční dutiny, chlopně, průtok krve srdcem, vyšetřovací metody, vybraná onemocnění, léčba (pozn.: zvýraznění podtržením bylo provedeno krajským soudem).
35. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný nezohlednil její písemnou přípravu na maturitní zkoušku, která dokládá její náležité vědomosti.
36. Ani této námitce žalobkyně nelze přisvědčit, neboť rozhodně nedokládá (jak bylo ověřeno) její „náležité vědomosti“, jak uvedla. Žalovaný se této námitce věnoval na straně 7 svého rozhodnutí, kde na základě vyjádření členek zkušební komise uvedl, že v přípravě žalobkyně ke zkoušce byly uvedeny některé skutečnosti správně, ale šlo spíše o výčet. Na základě své přípravy sice dokázala např. vyjmenovat stavbu cév, ale s jednotlivými pojmy nedokázala pracovat, uvést jejich význam, funkci, odlišnosti ve stavbě, v písemné přípravě byly faktické a závažné chyby. Uvedl, že dle shodných vyjádření členek zkušební maturitní komise bylo při výsledném hodnocení ústní zkoušky přihlédnuto k její písemné přípravě, která však byla shledána nedostatečnou.
37. Tuto skutečnost ověřil krajský soud při jednání, když vyslechnuté svědkyně zopakovaly, že při hodnocení žalobkyně bylo pracováno i s její písemnou přípravou. Žalobkyně však i

ve své přípravě k ústní zkoušce měla faktické chyby a k dotazu soudu předsedkyně komise a zkoušející popsaly, v čem tyto chyby konkrétně spočívaly. K žalobkyní sporovanému „návodnému obrázku“, která jej označila za matoucí, zkoušející vysvětlila, že obrázek, který ji namalovala do přípravy, měl žalobkyni pomoci zorientovat se v přehledu tepen, jenž byl v hodinách somatologie opakovaně probírán (včetně předmětného nákresu).

38. Žalobkyně dále poukazovala na nevhodné chování členů zkušební maturitní komise vůči ní, které se mělo projevit v nevhodných a nepřijatelných výrocích (zejména předsedkyně komise a zkoušející), které specifikovala. Vznela proto pochybnost o nestrannosti a nezájatosti členů zkušební komise, což mělo dle jejího názoru vliv na její hodnocení ze zkoušeného předmětu.
39. Žalovaný po svém šetření dospěl k závěru, že postup zkoušející, přísedící a ostatních členek zkušební maturitní komise byl profesionální a korektní. Shledal, že přístup byl ke všem zkoušeným žákům na stejné úrovni, po celou dobu zkoušení zkoušející i přísedící pokládaly návodné a doplňující otázky, tak jako v případě ostatních zkoušených žáků. Zkoušení žalobkyně tak dle jeho zjištění probíhalo stejnou formou jako u ostatních žáků, v souladu se stejnými kritérii a pravidly, nevhodné výroky vůči ní nezjistil (viz str. 6 a 7 a str. 9 a násl. napadeného rozhodnutí).
40. Krajský soud se na žalobkyní namítané nevhodné chování vůči ní zaměřil i při provádění výslechu svědkyň při jednání soudu. Nutno podotknout, že průběhu ústní maturitní zkoušky žalobkyně byly všechny členky zkušební komise přítomny po celou dobu. Jejich výpovědi při jednání soudu (stejně jako jejich písemná vyjádření v průběhu správního řízení) přitom vyloučily zaujatost vůči žalobkyni, podjatost zkoušející či předsedkyně komise i jakoukoliv snahu ji nějak poškodit. Svědkyně naopak vypověděly, že zkoušení probíhalo v klidné atmosféře, profesionálním způsobem, že se členky komise (zejména zkoušející) snažily žalobkyni pomáhat doplňujícími a návodnými otázkami (včetně návodného nákresu do přípravy), protože nebyla schopna samostatného projevu, v průběhu zkoušky často mlčela, na kladené otázky často odpovídala chybně, své odpovědi nedokázala opravit a na některé otázky neodpověděla vůbec. Svědkyně se shodovaly v tom, že z výkonu žalobkyně bylo zřejmé, že si vědomosti a souvislosti dané problematiky dostatečně neosvojila, že její znalosti byly pouze útržkovité a nedostatečné.
41. Krajský soud hodnotí výpovědi svědkyň jako zcela konzistentní, v ničem si neodporující s jejich předchozími písemnými vyjádřeními a nebyly ani ve vzájemném rozporu. Nepotvrdilo se tak žalobkyní tvrzené nevhodné chování a jednání členek zkušební maturitní komise v průběhu ústní maturitní zkoušky a nebyly zjištěny ani žádné známky zaujatosti vůči ní. Žalobkyně pak k těmto svým tvrzením v řízení před soudem žádný důkaz nenavrhla.
42. Žalobkyně dále uvedla, že byla po celou dobu studia vzornou žačkou, že v průběhu celého studia měla dobré známky, a tedy neexistuje žádný racionální a spravedlivý důvod, proč by měla mít zásadní vědomostní nedostatky při maturitní zkoušce.
43. K tomu je nutno uvést, že dle učiněných skutkových zjištění (zejména shodných vyjádření všech členek zkušební maturitní komise) žalobkyně projevila základní neznalosti a nedostatky ve svých odpovědích k vylosované maturitní otázce a ukázalo se tak, že má závažné a značné mezery ve vědomostech. Bylo zjištěno a ověřeno, že měla prostor samostatně hovořit k danému tématu, její projev však byl naprosto nesamostatný, na některé návodné a doplňující otázky nereagovala vůbec, na jiné odpovídala se zásadními

chybami, které nedokázala ani s náповědou opravit, byly jí dávány i návodné otázky z praxe, avšak zejména v části týkající se onemocnění nevěděla ani základní věci. Tedy, byť by po absolvování studia u žalobkyně zřejmě nemusel být důvod mít podstatné vědomostní nedostatky, tyto zásadní vědomostní nedostatky při ústní maturitní zkoušce ve vysoké míře měla a tomu muselo odpovídat hodnocení této zkoušky.

44. Krajský soud má zato, že maturitní komise posoudila znalosti a vědomosti žalobkyně k dané otázce dostatečně a komplexně, přičemž (jak bylo uvedeno výše) pracovala i s její písemnou přípravou. Vzhledem k jejímu výkonu tak byla důvodně ve výsledné klasifikaci hodnocena stupněm 5 - nedostatečně. Hodnocení žalobkyně zkušební maturitní komisí přitom odpovídá schválenému způsobu hodnocení a schváleným kritériím hodnocení (viz Způsob hodnocení zkoušek profilové části maturitní zkoušky), když podle stupně 5 „*je z žákovy výkonu zřejmé, že si požadované poznatky, fakta, pojmy ... neosvojil uceleně, přesně nebo úplně. Jeho znalosti jsou jen útržkovité ... projev zcela nesamostatný, často není schopen uplatnit své znalosti ani s pomocí zkoušejícího. Na některé zadané úkoly vůbec nereaguje, na jiné reaguje se závažnými chybami, které následně není schopen odstranit ani s velkou pomocí zkoušejícího ...*“. O výsledném hodnocení žalobkyně bylo hlasováno, přičemž maturitní komise se na hodnocení jednoznačně shodla a jednomyslně jej schválila.
45. K samotnému hodnocení, tj. výsledku ústní maturitní zkoušky žalobkyně, nutno konstatovat, že jde o specifickou oblast vzdělávání a hodnocení znalostí a dovedností, kde je nutné ponechat určitou míru autonomie participujících subjektů (členů zkušebních komisí, zpracovatelů otázek nebo testů, hodnotitelů apod.) při volbě zkušebních otázek a při jejich hodnocení. Míra této volnosti přitom souvisí s formou a povahou jednotlivých zkoušek. Soud musí respektovat rozsáhlejší míru volnosti hodnocení tam, kde toto hodnocení závisí do značné míry na neexaktních hlediscích (což je i nyní projednávaný případ žalobkyně), naopak např. u didaktických testů bude míra volnosti při hodnocení výsledků menší. Tento prostor k úvaze je tedy nutné respektovat. Krajský soud připomíná, že správní soudy jsou při přezkumu rozhodnutí o žádosti o přezkoumání výsledku maturitní zkoušky povinny obzvláště respektovat zásadu zdrženlivosti a sebeomezení. Soudci v tomto směru rozhodně nemohou nahrazovat pedagogy a do vlastního hodnocení zkušebních otázek a odpovědí na ně by měly zasahovat pouze v případě zcela zjevných (i věcných) nesprávností. Taková situace však v nyní posuzovaném případě, jak bylo popsáno výše, nenastala.
46. V tomto směru lze přisvědčit i vyjádření žalovaného, že hodnocení žáka při maturitní zkoušce je výrazně odborným a komplexním procesem. Hodnotitel (zde zkušební komise) může (a měl by) brát v úvahu také to, jak úplná odpověď byla, jak žák chápe látku v souvislostech, zda nejsou jeho odpovědi spíše hádáním, zda při odpovědích nevykazuje neznalosti odborné terminologie apod. Nelze tedy předem exaktně určit, jaké konkrétní vědomosti budou postačovat na určitý klasifikační stupeň. Hodnotitel (zkušební komise) tak má v zásadě široký prostor pro způsob zkoušení, volbu pokládaných otázek, vyhodnocování jednotlivých aspektů odpovědi a výsledné hodnocení. Tento prostor je prostorem pro správní uvážení. Přezkum pak spočívá v posouzení toho, zda byly splněny zákonné předpoklady pro užití správního uvážení, zda nebylo správní uvážení zneužito, zda nedošlo k vybočení ze stanovených mezí a hledisek, zda jsou hodnotící úvahy v souladu s pravidly logického usuzování a zda předpoklady byly zjištěny řádným procesním postupem. Smyslem přezkumu je tedy vyloučení libovůle ze strany hodnotitele (zkušební komise) při současném zachování podstaty správního uvážení. Za překročení mezí

správného uvážení by pak mohlo být považováno např. kladení otázek zcela nesouvisejících s předmětem maturitní otázky nebo hodnocení jiným stupněm, než jaký odpovídá stanoveným pravidlům. K tomu v daném případě, jak vyplývá ze shora uvedeného, nedošlo.

47. Krajský soud nemůže souhlasit se žalobkyní ani v tom, že žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav a že se nezabýval jejími námitkami. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí se podrobně zabýval všemi nesouhlasnými stanovisky žalobkyně, které v průběhu správního řízení vznesla (viz str. 6 až 8 jeho rozhodnutí k námitkám uvedeným v její žádosti a str. 8 až 14 k námitkám uvedeným v jejím vyjádření ze dne 18. 7. 2024). Svůj přezkum přitom neomezil pouze na to, zda byly splněny formální znaky maturitní zkoušky (jak také žalobkyně namítala), nýbrž okolnosti průběhu ústní maturitní zkoušky v návaznosti na žalobkyní uplatněné námitky prověřoval u jednotlivých členek maturitní komise, jichž se na konkrétní skutečnosti opakovaně dotazoval.
48. Krajský soud tak dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, že ústní maturitní zkouška žalobkyně konaná dne 29. 5. 2024 a její hodnocení proběhly řádně a v souladu se stanovenými pravidly (školským zákonem, prováděcími předpisy i interními předpisy školy), přičemž její tvrzení, že při zkoušce nebylo dodrženo téma vylosované otázky, že se k ní některé členky maturitní komise chovaly nevhodně a že komise nezohlednila její písemnou přípravu, se nepotvrdily a byly (zejména) výpovědi svědkyň vyvráceny.
49. Nad rámec shora uvedeného krajský soud poznamenává, že námitky obsažené v žalobě byly v zásadě uplatněny již v odvolacím řízení, přičemž žalovaný se s nimi dostatečně a komplexně vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud považuje vypořádání těchto námitek za věcně správné, zákonné a vyčerpávající, ve zbytku proto odkazuje na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, neboť smyslem soudního přezkumu není stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, či rozsudky ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, ze dne 29. 3. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47, nebo ze dne 30. 6. 2014, čj. 8 Azs 71/2014-49).
50. Krajský soud tedy nepřisvědčil žádné ze žalobních námitek, přičemž neshledal ani žádné takové vady správního řízení, které by mělo za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.

VI. Závěr a náklady řízení

51. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. (výrok I.)
52. Výrok II. o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný při jednání u soudu prohlásil, že mu žádné náklady v souvislosti s tímto řízením nad rámec úřední činnosti nevznikly.
53. Výrok III., dle kterého je žalobkyně je povinna zaplatit České republice náhradu nákladů řízení, se opírá o ustanovení § 60 odst. 4 s. ř. s., dle něhož *stát má proti neúspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení, které platil, není-li tento účastník osvobozen od soudních poplatků*. Pokud tedy stát vynaložil v soudním řízení určité náklady, musí rozhodnout o tom, zda a v jaké výši státu přísluší náhrada a kdo tuto náhradu zaplatí. K této náhradě nákladů státu je přitom zásadně povinen neúspěšný účastník řízení (pokud

není osvobozen od soudních poplatků), v tomto případě tedy žalobkyně. V daném případě spočívají tyto náklady ve státem vyplaceném svědečném (náhrada ušlého výdělku čtyř při jednání soudu vyslechnutých svědkyň, a to ve výši 4.313,64 Kč, 2.489,82 Kč, 2.030,82 Kč a 2.023,74 Kč), celkem ve výši 10.858,02 Kč.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 1. dubna 2025

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu